

שאל אברהם ויגדר

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 16:23

יציאת השבת: 17:21

י' חשון תשע"ז

גיליון מס' 291

שאלות ותשובות על הפרשה

שעת סיפור

המפתח בידן

המולה גדולה הייתה ליד הבית בעיירה, הנרה עלה על גגותיו, פרץ לתוך הבית ואיים להטביע את היושבים בו. המים עלו בקצב מהיר, והחלו לכסות את הרהיטים והמשפחה. בני הבית נכלאו בתוכו, צעקות לעזרה החרישו את העיר ותושבי מיהרו לסייע ולנסות לפרוץ את דלתות הבית. נסיונותיהם הרבים לא צלחו ובינתיים המים עולים.

"פתחו לנו את הדלת כדי שנוכל לצאת! המים מאיימים על חיינו" צעקו בני הבית. האנשים שמחוץ לבית ענו: "הדלת נעולה היטב, המפתח לדלת לא אצלנו כי אם בפנים! המפתח אצלכם... סובבו אותו ואנו נכנס לחלץ אתכם".

בני הבית המשיכו לצעוק לעזרה ואנשי העיר השיבו המפתח בידכם... כך עבר הזמן והמים... עלו ועלו. (המגיד מראצקי) השבוע התחלנו לומר:

"ותן טל ומטר לברכה". מתפללים לגשמי ברכה, פרנסה ושפע. פונים לקב"ה ואומרים: "אבינו מלכנו, פתח שערי שמים לתפילתנו!" והקב"ה פונה חזרה: "המפתח לשערי השמים נתון בידיים שלכם, אתם תפתחו לי פתח קטן כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם".

שלושה מפתחות נמצאים בידו של הקב"ה ואינם נמסרים ביד שליח: "מפתח של גשמים, מפתח הלידה ומפתח של תחיית המתים".

אומר הריטב"א: "מפתח הגשמים לא נמסר בידי שליח כדי שכל העולם ידעו שחיי האדם בעולם הזה תלויים במעשיהם".

כולנו משוועים לישועות, הצלחות ושפע רב, מתפללים לבורא, אך לא תמיד נענים.

בורא עולם מצידו פונה אלינו ואומר: "אמנם המפתחות נמצאים אצלי, אך בידכם לסובב אותם ולפתוח את הדלתות, הכל תלוי במעשיכם, המפתח בידכם".

כל מעשה טוב שלך, כל התקדמות, כל קבלה טובה, תוביל אותך אל מקור השפע, תתן לך את היכולת להוריד את השפע אליך. אתה רק צריך לסובב אותו לכיוון הנכון ולפתוח את הדלת לישועה שלך...
חיזוק יומי

1. **מדוע הוזקק אברהם ביציאתו מחרון לשלוש ברכות שהן: בנים, ממון והגדלת שמו בעולם? (י"ב, ב' רש"י)**
מפני שאברהם היה צריך ללכת בדרך אל הארץ וידוע שההליכה המרובה ממעטת שלושה דברים והם: פריה ורביה, ממון ושם.

2. **בן כמה היה אברהם בצאתו מחרון? (י"ב, ד')**
בן 75 שנה.

3. **אברהם לקח עימו את הנפש אשר עשו בחרון, למי הכוונה? (י"ב, ה' רש"י)**
לאברהם ושרי עדיין לא נולדו ילדים אלא לקחו עימם את הנפשות שהכניסו תחת כנפי השכינה, שאברהם היה מגייר את האנשים ושרי היתה מגיירת את הנשים.

4. **"ויהי כבוא אברם מצרימה", מדוע לא נאמר "כבואם" הרי שרי היתה עימו? (י"ב, י"ד רש"י)**

ללמד שאברהם הטמין את שרי בתיבה ורק כשתבעו במכס פתחו את התיבה וראו אותה.

5. **היכן אנו רואים שהתקיימה לאברהם הברכה בממון? (י"ג, ב')**
שנאמר: "ואברם כבד מאוד במקנה בכסף ובזהב" יצא מעם פרעה ברכוש רב.

6. **מדוע פרצה מריבה בין רועי מקנה אברהם לרועי מקנה לוט? (י"ג, ו' רש"י)**

מפני שגם לוט זכה להרבה צאן ובקר בזכות הליכתו עם אברהם והמרעה לא היה מספיק למקניהם.

7. **מה היתה הצעתו של אברהם כדי למנוע מריבה? (י"ג, ט')**
הוא אמר ללוט "הפרד נא מעלי" ובחר לך מקום שתמצא למקנה שלך, אם תלך לשמאל אלך לימין וכן להפך.

8. **מהו המקום שבחר לו לוט והיכן ישב אברם? (י"ג, י"א)**
לוט בחר את כיכר הירדן כי כולה היתה משקה, ארץ נחלי מים. ואילו אברהם ישב בארץ כנען.

9. **מדוע ה' לא דיבר עם אברהם אלא רק אחרי שנפרד מלוט? (י"ג, י"ד רש"י)**
כי כל זמן שהרשע (לוט) היה עימו הדיבור היה פורש ממנו וכשנפרד מלוט ה' חזר לדבר עימו.

10. **מיהו אמרפל ומדוע נקרא כך? (י"ד, א' רש"י)**
אמרפל הוא נמרוד, הוא נקרא כך משום שאמר לאברהם פול לכבשן האש. אמרפל- אמר פול.

11. **מדוע סרב אברהם לקחת מהרכוש שמלך סדום הציע לו לקחת? (י"ד, כ"ג מעם לוט)**
כי לאברהם היה בטחון בקב"ה שהבטיח לו ברכה בממון, ולא רצה שמלך סדום יתפאר ויאמר "אנוכי העשרתי את אברם" אלא הברכה תבוא לו מה' יתברך.

12. **מניין למדים ששינוי שם משנה מזל? (ט"ו, ה' רש"י)**
שאברהם ראה באיצטגנינות שאינו עתיד להעמיד בן, אמר לו הקב"ה: אברם אין לו בן אבל אברהם יש לו בן. שרַי לא תלד אבל שרַה תלד. אני קורא לכם שם אחר ושתנה המזל.

אמא רחל

יש משהו באישיותה של רחל אמנו, במסכת החיים שלה, שאומר לנו, לכל אחד ואחד מבניה - לי אתם יכולים לספר על צער, על קשיים, על צרות, כי אני יודעת בדיוק למה אתם מתכוונים.

צריך לשחזר את קורות חייה של רחל אימנו, המסופרים לנו בסדר כרונולוגי בחומש בראשית, כדי להתפעם מגודל אישיותה. רחל אמנו, כך נראה, לא הניחה סבל אחד שלא סבלה בחייה; היא נולדה ללבן הארמי, ובביתו חיה.

מעשיו המרשימים המובאים בכתובים לא משאירים לנו מקום לספק, שרחל לא היתה מאושרת ביותר להיות בתו. רק כדוגמא ליחסו של לבן לבנותיו, אפשר להביא את חילופי הנישואין שערך לבן לרחל וללאה, ללא ידיעתן.

גם לזיווג לא זכתה רחל בקלות, ונאלצה להמתין שבע שנים עד שזכתה להינשא ליעקב - כאישה שנייה. וכשנדמה שהגיעה אל המנוחה והנחלה ונישאה ליעקב בחיר ליבה,

היא נאלצת ליטול את מקל הגדודים ו לצאת בעקבות בעלה.

גם לילדים לא זוכה רחל, ואחותה לאה והשפחות יולדות על פניה פעם אחר פעם.

סוף סוף, לאחר שנות ציפייה רבות זוכה רחל ללדת בן. סוף סוף גם היא זוכה לקורטוב אושר. לאחר מספר שנים היא יולדת שוב - והלידה כה קשה, עד שכנת חיים, עד מוות.

וכך, רחל אמנו, אישה שידעה ימי אושר כה מועטים בחייה, הולכת לבית עולמה בגיל צעיר, ואפילו לקבר מכובד אינה זוכה, אלא למצבה בלבד, על אם הדרך.

'והיא', כך כתוב באותו הפסוק, 'היא מצבת קבורת רחל עד היום!'

עד היום מגיעים בניה ובני בניה של רחל אל קברה, ואפשר להבין גם למה. רחל אמנו היא אישה שעברה כל סבל שניתן להעלות על הדעת, ואין פלא שכולם מרגישים שהיא פשוט מבינה אותם.

אך יש חלק אחד אבל משמעותי, בביוגרפיה של רחל אימנו, שאסור לנו לשכוח.

רחל אימנו עברה חיים קשים, שאיננו מאחל לאיש. ובכל זאת נשארה איתנה ברוחה. לא המשפחה שברה אותה, לא ההמתנה הארוכה לנישואין, לא הציפייה מורטת העצבים לילדים, לא

13. מי היא הגר? (ט"ז, א' רש"י)

שפחה מצרית, בתו של פרעה, כשראה פרעה את הניסים שנעשו לשרה אמר, מוטב שבתו תהיה שפחה בבית זה של שרה ולא גבירה בבית אחר.

14. מה אמר המלאך להגר על הבן שיוולד לה? (ט"ז, י"ב רש"י)

שתקרא לו ישמעאל והוא יהיה פרא אדם - אוהב מדברות לצוד חיות;

ידו בכל - שיהיה מלסטם ושודד את הבריות;

ויד כל בו - שכולם ישנאו אותו ויתגרו בו. ועוד הבטיח לה שזרעו יהיה גדול.

15. בן כמה היה אברהם בלידתו את ישמעאל? (ט"ז, ט"ז)

אברהם היה בן 86 שנה.

16. מדוע נפל אברהם על פניו בשעה שה' נראה אליו? (י"ז, ג' רש"י)

אברהם נפל על פניו מפחד השכינה, כי עד שלא היה נימול לא היה בו כוח לעמוד כשרוח

הקודש ניצבת עליו.

17. על מי נאמר בחומש במדבר שלא יכל לעמוד בפני השכינה? (במדבר כ"ד, ד')

על בלעם הרשע, נביא הגויים, שנאמר "נופל וגלוי עיניים" כשבא ה' לדבר עימו.

18. בשמו של אברהם אבינו נוספה האות ה', מה משמעות השם? (י"ז, ה' רש"י)

כאשר נקרא שמו אברם הוא היה אב רק לארם, שזה מקומו של אברהם. אך משנוספה לו האות ה' ונקרא אברהם, הוא מעכשיו אב המון גויים, אב לכל העולם.

19. שרי תקרא שרה, היכן האות י' שהיתה בשמה? (י"ז, ה' רש"י)

האות י' של שרי נתרעמה שהושמטה משרי ולכן היא ניתנה ליהושע, שנאמר: "ויקרא משה להושע בן נון יהושע".

20. בן כמה היה אברהם אבינו ובנו ישמעאל כשנימולו? (י"ז, כ"ד-כ"ה)

אברהם בן 99 שנה וישמעאל בן 13 שנה.

חלימוד בעלון מוקדש

להצלחת צוריה בן מיכל ואפרת פרידה בת מרים

להצלחת שושנה בת שרה

לעילוי נשמת סלים בן חביבה

לקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com

לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

הנדודים... היא נשארה גיבורה, חזקה, ויותר מכל - קשובה, סבלנית, ארוכת רוח, כמו אמא אמיתית. קצת השגה במה שייסורים מסוגלים להעניק, לא רק לקחת.

ישנן שתי דרכים לקבל את הסבל. הראשונה מורידה אותך לתוך ביצה של מרירות, והשנייה מעלה אותך לגבהים של קבלה, אמונה ואהבה.

כל הבנים של רחל אימנו לא באים רק כדי לשפוך את הלב. הם באים כדי לקבל כוח. הם יודעים שאמא-רחל עברה ייסורים, ממש כמו שעוברים עליהם, ובכל זאת נשארה רחל אימנו באמונתה, בשיעור הקומה שלה ובמורשת שהשאירה לדורות.

אנחנו הילדים של רחל אימנו, צאצאיה וגם לנו יש את הכוח לקחת את הניסיון ולהפוך אותו למנוף לעליה. להתאמן על מידת הסבלנות במקום לקבל התקפי-קוצר רוח, ולתרגל מעשיות במקום להעביר את הזמן בבטלה עצובה. אך מעבר לכך, רחל אימנו מביאה את כל תפילתנו לפני הקדוש ברוך הוא, שנענה לה, והיא מכניסה בנו את הכוח והרצון לחולל שינוי בעצמנו...